

sen) fremført, at Danmark under hensyn til den principielle indstilling, man havde over for konventionen, ikke kunne stemme for artikel 3, uanset at bestemmelsen, isoleret betragtet, ikke kunne kritiseres. — Den danske delegation vil gerne benytte lejligheden til at forklare, hvorfor den så stærkt er imod vedtagelse af konventionsudkastet, sagde fru Refslund Thomsen. Det er nødvendigt for os at gøre dette, fordi vor almindelige holdning til udkastet bestemmer vor holdning over for hver enkelt artikel. Informationsfriheden har i mere end 100 år været en umistelig del af vor livsform i Danmark, og vi forstod udmærket, hvorfor FN for ca. 13 år siden ville påtage sig at sikre dette fundamentale frihedsprincip. Men opgaven har været vanskelig.

For det første er det i sig selv vanskeligt at udtrykke informationsfriheden i lovsprog og på universel basis. Selv i en national forfatning er det i vore dage næsten umuligt at give en nøjagtig juridisk definition af dette begreb og klart at formulere dets begrænsninger. Alle vil forstå, hvor langt vanskeligere — for ikke at sige umuligt — det er at definere det på universelt grundlag, hvor problemerne drøftes i identiske udtryksformer, men hvor der ikke er enighed om, hvad disse udtryk dækker. Vi betræder her et område, hvor klare definitioner er umulige at give, og hvor fortolkninger står til rådighed for magthaverne til politisk misbrug.

For det andet har drøftelserne i denne komité og ikke mindst sidste år og året i forvejen klart og i fuldt mål vist os, at et for stort antal af de her repræsenterede stater anser det for vigtigere at tilvejebringe et internationalt juridisk grundlag til retfærdiggørelse af restriktioner på informationsfriheden end at forsøge at skaffe international juridisk garanti for denne frihed. Derfor har vi stemt imod præambelen og art. 1 og 2 de foregående år.

Ved afstemningen i komiteen den 6. december blev artikel 3 vedtaget i overensstemmelse med det oprindelige udkast med 55 stemmer imod 0, medens 11 lande afholdt sig fra at stemme. Foruden de fem nordiske lande afholdt Australien, Ecuador, Den centralafrikanske Republik, Israel, Italien og Østrig sig fra at stemme.

2. Artikel 4 i det foreliggende udkast

56 Udvalgenes betænkninger m. m.

havde følgende formulering (i uofficiel oversættelse):

„En kontraherende stat kan etablere en ret til svar eller tilsvarende berigtigelsesmiddel“.

Ved debattens indledning blev det fra flere sider, navnlig af en del latinamerikanske lande og af Frankrig, fremhævet, at udkastet til artikel 4 var for vagt i sin formulering, idet der ikke blev pålagt de kontraherende parter nogen forpligtelse til at indføre ret til svar. På baggrund heraf blev der af seks latinamerikanske lande fremsat et ændringsforslag, der i sin reviderede form gik ud på at erstatte udkastets artikel 4 med en bestemmelse om, at de kontraherende stater anerkender, at ret til svar er en bestanddel af informationsfrihed og skal sikre udøvelsen af denne ret ved passende midler.

Under debatten om dette ændringsforslag blev der fra enkelte sider udtrykt tvivl med hensyn til, om retten til svar var begrænset til det nationale plan. Det blev heroverfor af forslagsstillerne og med støtte fra anden side i komiteen, navnlig Frankrig, fremhævet, at artikel 4 kun omhandlede ret til svar på det nationale niveau, medens derimod retten til svar på det internationale plan var registreret i den særlige konvention om berigtigelsesret.

Fra Sovjetunionen og en række andre landes side blev der taget afstand fra indførelse af regler om ret til svar af obligatorisk karakter, og der blev af Saudi-Arabien fremsat et underændringsforslag til det latinamerikanske ændringsforslag, der i realiteten gik ud på at gøre svarretten fakultativ.

Ved afstemningen den 12. december blev det saudi-arabiske ændringsforslag vedtaget. De fem nordiske lande samt en del latinamerikanske og vestlige lande stemte imod, og det af de seks latinamerikanske lande fremsatte ændringsforslag som ændret ved det vedtagne saudi-arabiske underændringsforslag blev herefter vedtaget med 33 stemmer imod 5 (de nordiske lande), medens 37 lande (en række vesteuropæiske og latinamerikanske lande) afholdt sig fra at stemme. De nordiske landes holdning var begrundet i deres almindelige indstilling over for konventionsudkastet sammenholdt med, at en fakultativ bestemmelse af denne